

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 211/2016
06.04.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије др Драгише Б.Слијепчевића, као председника већа, судије Гордане Ајншпилер-Поповић и судије Бранка Станића, као чланова већа, у правној ствари тужиоца Предузеће за путеве АА из ..., против туженог ЈП Дирекција за развој, урбанизам и изградњу Општине Књажевац, Књажевац, кога заступа Правобранилаштво Општине Књажевац, са умешачем на страни туженог Општина Књажевац, Књажевац, коју заступа правобранилац Општине Књажевац Михајловић Бобан из ..., у поступку по ревизији умешача на страни туженог на пресуду Привредног апелационог суда Пж 6046/14 од 30.03.2016.године, на седници већа одржаној дана 06.04.2017. године, доноси

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија умешача на страни туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6046/14 од 30.03.2016.године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Зајечару делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да исплати тужиоцу износ од 19.675.228,54 динара са законском затезном каматом од 25.12.2013.године до коначне исплате. Одбијен је тужбени захтев за обавезивање туженог на исплату затезне камате на износ главног дуга од 19.675.228,54 динара за период од 28.10.2013.године до 24.12.2013.године као неоснован и обавезан тужени да тужиоцу исплати 522.345,00 динара на име трошкова парничног поступка.

Одлучујући по жалби умешача Привредни апелациони суд је одбио жалбу умешача на страни туженог као неосновану и потврдио цитирану првостепену пресуду, одбијајући и захтев умешача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде умешач на страни туженог изјавио је благовремену и дозвољену ревизију из разлога битне повреде одредаба Закона о парничном поступку из члана 374. став 1. и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 од 28.09.2011.године и „Службени гласник РС“ бр. 55/14) и одлучио да ревизија умешача на страни туженог није основана.

Ревизијом побијана пресуда није захваћена битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. При доношењу побијане одлуке нису начињене ни апсолутно битне повреде одредаба ЗПП, као ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП на које се ревизијом указује, а које се односе на примену члана 211. став 1. и 2. Закона о парничном поступку, јер су нижестепени судови правилно мериторно одлучили о захтеву тужиоца у односу на туженог, с обзиром да није било основа да се тужбени захтев одбије као неоснован због изостанка означавања Републике Србије као једног од нужних супарничара на страни туженог. Нису основани ревизијски наводи да се у конкретном спору по основу дуга из уговора који је закључен између парничних странака на страни туженог мора као нужни супарничар означити и Република Србија, због уговореног начина измирења обавезе туженог према тужиоцу, а на име цене за радове на одржавању путева, која је према уговору предвиђена по преносу средстава од стране надлежног Министарства на рачун туженог, јер наведени уговорени начин измирења дуга указује на изворе средстава за измирење обавеза туженог, а не условљава да се и Република Србија појави у улози нужног супарничара у спору по захтеву извођача радова за плаћање предузетих радова усмерених према наручиоцу, овде туженом. Из наведених разлога, без обзира што је уговорено плаћање цене радова пошто средства буду пренета од стране надлежног министарства на рачун туженог, као и без обзира што је Република Србија донела Закон о изменама и допунама Закона о буџету из 2013.године, којим је директно смањила износ средстава који је пренела на рачун туженог, а што је био и разлог због кога је тужени одбио да исплати тужиоцу цену неспорно изведених радова, у уговорном односу су биле само парничне странке, па стога Република Србија и није нужни супарничар на страни туженог, те су неосновани ревизијски наводи да је због неозначавања Републике Србије као нужног супарничара уз тужено Јавно предузеће било неопходно одбити тужбени захтев у смислу члана 211. став 1. и 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац и тужени су били у уговорном односу и то тужилац као извођач, а тужени као наручилац, по уговору о извођењу радова на летњем одржавању путева који су изузети из мреже државних путева првог и другог реда на територији Општине Књажевац, који је заведен код тужиоца под бројем ... од 21.06.2013.године. Чланом 1. наведеног уговора предвиђен је предмет уговора и дефинисани радови у оквиру летњег одржавања путева, који су предмет одржавања за сезону 2013 а на територији Општине Књажевац, све према плану летњег одржавања локалне путне мреже на територији Општине Књажевац. Истим уговором, чланом 3. је предвиђено да је вредност радова одређена према јединичним ценама из усвојене понуде заведене код тужиоца под бројем ... од 06.06.2013.године на износ од 38.788.061,50 динара, док је чланом 6. предвиђено да ће тужилац привремене ситуације испостављати на 30 дана, те да исте морају бити усклађене са овереним количинама радова из грађевинске књиге, доказницама књига, јединичним ценама из примера радова. Уговорне парничне стране су се сагласиле да се плаћање врши по привременим

ситуацијама и окончаној ситуацији сачињеним на основу оверене грађевинске књиге изведених радова и јединичних цена из понуде, потписане од стручног надзора, а да месечне ситуације поред надзора туженог оверава и надзор Министарства регионалног развоја и локалне самоуправе, те да на основу овако оверене месечне ситуације Министарство врши трансфер средстава туженом. Тужени се обавезао, као наручилац да примљена средства у року од 5 дана уплати извођачу радова. Тужилац је туженом испоставио окончану ситуацију број ... од 12.09.2013.године, којом су обухваћени радови који су изведени од стране тужиоца у износу од 19.675.228,54 динара, који му тужени није платио. Неспорне су у току поступка биле количине и вредност уговорених и изведених, а неплаћених радова, али је тужени оспоравао своју пасивну легитимацију као и обавезу да плати тужиоцу накнаду за неспорно уговорене и изведене радове, а с обзиром што је након извођења радова донет Закон о изменама Закона о буџету Републике Србије, којим је смањен раније предвиђен износ новчаних средстава намењен за трансфер Општини Књажевац за плаћање радова из којих разлога тужени и није био у могућности, односно није имао средстава да уговорене и неспорно изведене радове плати тужиоцу.

Првостепени суд је обавезао туженог на плаћање утраженог износа на име вредности изведених радова, сматрајући да је доношењем Закона о измени Закона о буџету Републике Србије дошло до немогућности испуњења на страни туженог, а за које није одговорна ни једна од уговорних страна, те да је из наведених разлога ништав уговор о извођењу радова који је закључен између парничних странака, што условљава враћање преузете вредности у смислу члана 104. став 1. ЗОО, па је из наведених разлога и обавезао туженог на плаћање.

Другостепени суд је у поступку по жалби умешача потврдио првостепену одлуку, сматрајући међутим да је услед наступања немогућности извршења за које није одговорна ни једна од уговорних страна, доношењем Закона о измени Закона о буџету Републике Србије за 2013. годину, заправо дошло до неоснованог обогаћења туженог у висини вредности изведених радова, па је потврдио одлуку првостепеног суда којим се досуђује наведена вредност, позивајући се на одредбе члана 210. Закона о облигационим односима.

Врховни касациони суд прихвата становиште нижестепених судова да је дужан тужени да тужиоцу исплати вредност неспорно изведених радова на одржавању путева, а по основу одговорности уговорних страна за извршење уговорних обавеза. Након спроведеног поступка јавних набавки парничне странке су закључиле уговор о извођењу радова на летњем одржавању путева, којим се тужени обавезао сходно изнетом да тужиоцу плати уговорену накнаду за уговором предвиђене послове одржавања путева, чиме су ступиле у међусобни уговорни однос по основу уговора о грађењу и то тужилац као извођач радова, а тужени као наручилац истих. Како је тужилац неспорно извео све радове који су уговором били предвиђени и како је неспорна и вредност изведених радова, а у складу са понудом и закљученим уговором на основу наведене понуде, то је на основу одредаба члана 630. став 1. Закона о облигационим односима тужени као наручилац радова дужан да тужиоцу исплати вредност истих, а што је он пропустио да уради, па је стога и основан захтев тужиоца којим се тужени обавезује да изврши наведено плаћање.

Чињеница да је уговором закљученим између парничних странака предвиђено да ће Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе вршити трансфер средстава наручиоцу-туженом, те да ће тужени потом та средства пренети тужиоцу на име цене изведених радова само указује на предвиђени начин обезбеђења средстава за измирење дуга по основу изведених радова и није од утицаја на пасивну легитимацију туженог. Чињеница да није дошло до преноса наведених средстава наручиоцу, а због доношења Закона о измени Закона о буџету Републике Србије за 2013.годину, не утиче на обавезу туженог као наручиоца на измирење уговорне обавезе по основу плаћања цене за изведене радове, јер је тужени на основу члана 10. став 1. Закона о Јавним предузећима („службени гласник РС“ бр. 119/2012, 116/2013) целокупном својом имовином одговоран за уговором преузете обавезе, па у наведеном случају и за плаћање неспорне цене неспорно изведених радова. Чињеница да је Закон о измени Закона о буџету Републике Србије за 2013.годину који је донет пошто су радови изведени од стране тужиоца, условио да туженом – наручиоцу не буду пренета средства од стране Министарства регионалног развоја и локалне самоуправе не може утицати на престанак уговорне обавезе туженог да плати тужиоцу изведене радове у складу са уговорним одредбама.

Из изнетих разлога, тужени је по основу одговорности за испуњење уговорне обавезе плаћања цене изведених радова у неспорном износу дужан да изврши исплату истих тужиоцу, па су стога према становишту Врховног касационог суда, правилне одлуке нижестепених судова, а наводи из ревизије умешача да су путеви на којима су вршени радови у јавној својини, те да се стога није обогатио тужени изведеним радовима већ Република Србија као носилац права на наведеним путевима, нису од утицаја на другачију оцену правилности одлуке нижестепених судова.

Из наведених разлога, а на основу члана 414. Закона о парничном поступку о ревизије је одлучено као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија,
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић